

מסורה הש"ס

(א) וכלל סה: וישיב;
(ב) וישיבתי לך: חזק;
(ג) וישיבתי לך: חזק;
(ד) וישיבתי לך: חזק;
(ה) וישיבתי לך: חזק;

הגהות הב"ח

(א) וכלל סה: וישיב;
(ב) וישיבתי לך: חזק;
(ג) וישיבתי לך: חזק;
(ד) וישיבתי לך: חזק;
(ה) וישיבתי לך: חזק;
(ו) וישיבתי לך: חזק;
(ז) וישיבתי לך: חזק;
(ח) וישיבתי לך: חזק;
(ט) וישיבתי לך: חזק;
(י) וישיבתי לך: חזק;

הגהות חו"י

(א) וישיבתי לך: חזק;
(ב) וישיבתי לך: חזק;
(ג) וישיבתי לך: חזק;
(ד) וישיבתי לך: חזק;
(ה) וישיבתי לך: חזק;

מוסף רש"י

כל מילתא דמתאמר
באפי' תלמודא, כשהגהות
אחרות נפסדו בשלל המגלה
החכם אפי' נפסדו הרע, שזה
נעלה תלמוד דפשו שלל פגול
החכם אפי' נפסדו, דמשמע
דע דפשו להגלות, דמקור
מחלל לא היה חזק
למכור וזה למכור כד שיעור
(ערכין י"ז).

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ל.א.

ר' פפא אמר: א"ר ירמיה א"ר תיבון א"ר חנינא, נראה לר"י
דבר פפא אית ליה שפיר דשמואל דלמך לעיל מיהא דפני בני
אדם שאין יכולין לומר לו לא הויה מחאה דהא מייירי בחולה וחקן
שלעולם לא ילך למקום שמחוק שם אכל הכא וילכו למקום המחוק
ויגידו לבני העיר ויאמרו לו והויה

מחאה: ליתביב אדוכתיה ואיפסח.
תיבון אדפריק מר' יהודה לשיעיה
מרגנן דמוכח לעיל דסגרי מחאה
שלל בפניו הויה מחאה ואור"י דרבה
היה טועה וס"ד דכלל מקום
המחוקה נשמעת גם המחאה נשמעת
וכמו שהחוקה (ס) מיהודה לאספמיה
ה"ג מחאה ואפילו הכי א"ר יהודה
שיבא בפניו וימחה ורגנן סגרי אפי'
מיהודה לגלל אין החוקה נשמעת
לכן לא היו חוקה אלא מיהודה ליהודה
נשמעת והיו חוקה עד שיבא בפניו
וימחה ולכ"ע שלל בפניו לא היו
מחאה ורגנן נחמן דאיתערך לשני
עזה טובה ואל שני ליה דלא
מזי למיכח אדוכתיה לפי שהמחאה
אינה נשמעת אלא בלחמה מדינה
משום דלכתיב תקשי ליה אחאי מנריך
רבי יהודה לנא בפניו ילך עד המדינה
שהמחוקה שם וימחה דמלל קמי
ויבא לשנה אחרת וימחה ויודיעוהו
שמע שברך לנא לפניו כדפרישית:
ה"ג כפ"ל דלא סבירא ליה איה
אמר רבא מחאה שלא בפניו.
ולא גר' והא אמר רבא אמר ר"נ:
לית

רבא לרב נחמן מכלל דלא סבירא ליה דמחאה שלא בפניו הויה מחאה
והאמר רבא מחאה שלא בפניו הויה מחאה בטר דשמעה מרב
נחמן סברה אשכחניהו ר' יוסי בר' חנינא לתלמידיו ר' יוחנן אמר להו
מי אמר (ס) ר' יוחנן מחאה בכמה ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים ר' אבהו אמר ר' יוחנן מחאה בפני שלישי ליבא דרובה בר רב
הויה קא מיפלגי דאמר רבה בר רב הונא וכל מילתא דמתאמר באפי' תלמא
לית

לאחרנין אמרין כו'. ר' פפא קא דייק לא חייבין ליה דמשמע (א) לא אמר' ליה אלא לאחרנין אחרי מדלל אמר לא
חייבין: לא חייבין לכו סופא. לא יא דבר מפיק דמשמע לא לו ולא לאחרנין: סופא. דיבור כמו שותא דיוקא בשוקא או דלחיה או
דלחיה (וסוד דף ט:). אמר ר' פפא ר' אבהו מחאה: אמר ר' אבהו לא מפיק דלחיה לכו לא חייבין לכו
שותא דהאם כ"ע לא פליגי דלא הויה מחאה בין אהדרו ליה בין לא אהדרו ליה שום דיבור ומילתא באפי' נפשיה הויה (ב) וכגון שזיה איתם
לאמר לו וסא אמרו לא מפיקין שותא אמר ר' פפא הכא ודאי מודיענא דלא הויה מחאה דהא קאמרין כ' דמשמע לא לו ולא לאחרנין: אמר
ר' הונא דבריה דר' יושע. האי נמי מחאה הויה דכל מילתא דלא רמיא עליה דאינש שאינה מוטלת עליו (ו) לנדר וגם אינו מפסיד דמי
ואמר אס לא אומרה אמר לא לבני אדם ולא אדעמיה כלומר אינו נטון אל לבו שקיבל (ז) הדבר עליו לכסותו והלכך אינו צריך למחות בפני
אחרים שהרי מיהא דפני בני אדם שיכולין לומר לו. והלכתא בין אמר הממחה לא חייבין ליה מידי מהני מילי למחוק וצין אמרו לא מפיקין
שותא כוליה הויה מחאה בר מדלל לכו חייבין לכו שותא דלא הויה מחאה וכן פסק ר"ח: ה"ג אמר רבא אמר ר' נחמן
מחאה כו'. ואע"ג דאותביה רבא לרב נחמן שטות גמרא הויה דהכרה מקומות כן. ואפי' כ' כי שמעה רבא מרב נחמן לכו חייבין לכו
בה אמר רבא אמר ר' נחמן איתביה הך חייבונא ורב אפי' שסיד גמרא הויה דקאמר אמר רבא אמר ר' נחמן וגם מפרש הקושא אחרי כן
שהקשה: מחאה שלא בפניו הויה מחאה. ולא בעינן שישלח שלוחו למחות בפניו אלא מכיון שמחה שלא בפניו הויה מחאה שהרי יכול הדבר
לנא לאזני ואפי' לא ידע המחוק מחאהו של מערער לא חייבין מחאה שמחה זה כהגון: איסביה רבא לר"ג אמר רבי יהודה כו'. ואפי'
קשיא דפרקי' מסיפא לאייע מרישא דהא אוקימנא מחאה שלא בפניו הויה מחאה איכא למימר דרבה מוקי לה לרישא במילי אחרת: אלא כדי
שיבא כו'. טעמא דרבי יהודה לאו משום דתלת שני מיהודה אינש בשטריה אלא דמפרש כדי שיהא כ' וטעמא דחוקה לדידיה משום דלא
שביק אינש דאכלי ארעיה בלא רשותו אפי' שעה אחת ושתיק אלא לכן האריכו שלל שנים שפעמים שהמערער רחוק מהלך שנה ולא
יבא מערער שלו לאזני עד ג' שנים ולאפלוגי אח"כ אלא דלא חייבין לשעת חירות וחוקה בפניו מיד הויה חוקה הואיל ולא מיהא מיד
מדלל טעמא דאספמיה (ז) לקמן בפרקי' (ח). ויבא לשנה אחרת. ק"ד: דרבה דוקא קאמר (ז) שיבא המערער עצמו וימחה בסוף ג' בפניו של
מחוק אלא מחאה שלא בפניו לא הויה מחאה והלכך חוקה שלא בפניו לא מיהא חוקה. ואע"ג דלרבי יהודה הויה חוקה דבכי לא
סבירא ליה כרבי יהודה דר' יהודה מריכו לילך ולערער ולרבה לא יבא חוקה אלא מתוך שאלו יכול למחות באספמיה גס המחוק לא יכול
להחוק: ואי ס"ד. דאין צריך לשלוח שליח ולמחות בפניו נעדים אלא ימחה במקום שהוא שם ואם יבא הדבר לאזני יבא למח ליה למיח
עד מקום המחוק או לשלח שלוחו למחות בפניו: ליסבי אדוכתיה. באספמיה ולימחי בפני עדים שהרי יכולין לנא ולומר לו (ט) בסוף ג'
אם ירלו: ואשני עזה טובה קמ"ל דייסי. הויה עצמו ושקול קרקע ופירוחו מיד המחוק שאם ימחה במקומו ולא ילך ויזאז עכשו מידו
הפירות שאכל המחוק יזאז ממנו בטורה דקשה גול הגלגל (חילין פט.). ומיהו לאו דוקא מנריך ליה רבי יהודה לנא אלא הכי קאמר לא אמרו
דלריך ג' שנים אלא כדי שיהא ידע המערער באספמיה ומשהחוק זה לא הקול ויודיעוהו בפניו שנה וימחה בתלמא שלל ויכול הדבר לנא
לאזני של מחוק בסוף שנה שלישית ואז יס הגלה למערער שאם יראה הויה עצמו לנא בסוף שלל יחוק קרקע ופירות מעכשו בלא דין
ודברים: והא אמר רבא מחאה שלא בפניו הויה מחאה. לעיל (ח): פסק רבא הלכתא הכי: וימחי כפר דשמייה מרב נחמן. ומיכר לו
חזונה שהיהוה פסק רבא הכי: ה"ג מי שמע לכו מרבי יוחנן מחאה בכמה. בפני כמה בני אדם: כל מילתא. של גנאי: דמתאמר באפי' תלמא
לית בה משום לישנא בישא. אס יחזרו ויאמרו לזה כך אמר פלוני עליו. וטעמא דמפרש בערבי' ביש בערבי' (טז). מ"ח מנכר מנכר אית ליה ואמר
אפי' תס (טז): דכל מילתא דעבידא לאיגלוי לית בה משום לישנא בישא. והלכך גבי מחאה נמי מילתא דעבידא לאיגלוי בעינן כדי שיהא המחוק
בשטרו ולהכי פליגי מ"ד בפני שנים לית ליה דרבה בר רב הונא דנעי תלמא דהא אפי' בתרי עבידא לאיגלוי והויה מחאה בפני שנים

ולענין

פ"א א ב ג ד ה ו ז ח ט י
מלך טוען וטען ה"ו
ופי' הלכה ד' סנה שני' ה'
טוען מ"ח מ"ח קמו ספק
ג ופי' שט ספק לית:
פ"א ה מ"ח מ"ח מ"ח
טוען וטען ה"ו
טוען שט ספק ה'
ז מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
הלכה ד' סנה לתי' ט:

רבינו גרשום

הכי לא מיהא ואין מחוקין
בבבסי. לא הויה מחאה
דמילי בעלמי' קאמר אבל
כי אמר להו למחור אדוכתיה
בדינא הויה מחאה דקאמר
להו דאין דעמו למחור. אי
אמר להו לא חייבין ליה
דמחוי' אמר ר' רבי' הא
קאמר לא חייבין ליה ולא
הויה מחאה ומחוקין. אמר
ר' פפא דדאי הויה מחאה
דכי אמר ליה המערער
לעירי לדידיה לא חייבין
ליה הא לאחרנין אימרו:
אמר ליה העירי למערער
לא אמרין ליה לפלוני
דמחוי' אמר ר' רבי' הא
קאמר לא חייבין ליה ולא
הויה מחאה. אמר לרבי' לא
בדא שותא כלומר לא
תנאי' דבר מפיק' שלל
אדם שמחוי' אמר ר' רבי'
הא קא מודי דלא חייבין
שותא ולא הויה מחאה.
הא קא מודי המערער
הכי לעירי משום דחשך
בדידיה אמתא ואורדו להו
דלא ליסרי ולמחר
אנאי' עדי מחאה ואנבה
הפירות וחקין חקיקה. ואי
אמר לא מפיקין שותא.
הא אמרין וכו' ולא הויה
מחאה. אמר ר' הונא אמר
הכי הויה מחאה משום
דכל מילתא דלא רמיא עליה
דאינש שאינה מוטלת עליו
אמר ר' אבהו ר' אבהו ר' אבהו
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'

אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'

אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'
אמר ר' יוחנן מחאה
בפני שנים כו' וכו' וכו' וכו'

